

adevărul mai presus de toate!

Magazin Critic

ANUL I, NR.1, MARTIE 2007

SUMAR

Editorial pentru lansarea revistei	pag 03
O nouă reformă morală	pag 04
Misoginism sau realitate?	pag 06
Istoria României în date, ianuarie-iunie(1914-1918), Constantin C. Giurescu	pag 07
Cât de departe sunt toate, Emil Cioran	pag 09
Ambiguități profitabile, I. Funeriu	pag 10
Sf. Cruce, Arhim Cleopa Ilie	pag 12
Călătorie in lumea „sinelui”	pag 14
Lectura simbolică a textului literar	pag 16
Izvoarele istorice despre viața sfântului Nicodim	pag 17
Dialog cu cititorii	pag 19

EDITORIAL PENTRU LANSAREA REVISTEI

Dacă ar exista o compatibilitate între teorie și practică s-ar putea evita astfel o decădere morală care ia naștere din studiul exacerbat, iar în ce privește bigotismul și acesta poate fi suprimat căci practica nu i-ar mai da posibilitatea de a depăși limitele discernământului fiind în conformitate cu teoria și astfel decăderea s-ar compromite neputând evita practica.

Pentru a fi un bun critic trebuie să fi un adânc cunoscător al gândurilor și faptelor omenești ca să le poți cântării și explica după adevărata lor valoare, iar pentru un critic nu-i de ajuns educația lui și bunul lui simț.

Îi trebuie un pătrunzător simț critic, spre a distinge lucrurile adevărate de cele pe jumătate adevărate ori false, chiar dacă din punct de vedere logic ar reieși că sunt adevărate.

„Acel simț critic de care un scriitor are nevoie pentru discernământ, trebuie nu numai să nu lipsească, ci să fie cât mai mare printre facultățile de judecată științifică ale criticului. Iar mai presus de toate, criticul îi e neapărată nevoie cunoașterea totală și stăpânirea deplină a subiectului cel puțin în trăsăturile lui generale.”

Această revistă dă posibilitatea redactorilor și cititorilor de a-și dezvolta acest simț critic de care dispun și de ce nu de a ridica valoarea culturii românești printr-o cercetare minuțioasă a principalelor teme publicate.

O NOUĂ REFORMĂ MORALĂ

Prof Cioabă Ionel

Trec anii plini de evenimente care sunt lasate neobservate de către opinia publică. Așa cum la începutul secolului al XIX-lea i se părea lui Mumuleanu că lumea de deasupra din vremea sa trăiește în cele mai urâte păcate, în lene, în trufie, în lipsa de orice simț pentru solidaritatea socială și de evlavie față de Dumnezeu, la fel se poate vorbi și astăzi.

Sunt oameni, spune el, „porniți spre desfătări”, nebuni de lux umblând „prin noaptea poftelor”. Căsătoriile se fac pe bani azi, mamele nici catehismul nu-l știu. Copiii încap pe „mâinile doicilor și al slugilor”. În loc să fi învățat acasă „catehismul, geografia și istoria sfântă”, ei văd că părinții lor își pierd vremea cu „plimbări și conversații”, „defăimări și bârfeli zadarnice”. Cărțile se joacă cu patimă. Moștenirile au ajuns pentru tineri „arme cu care să se omoare pe sine și să rănească patria și neamul lor”. Școlile dau, și ele, numai „arme de născociri cu care să rănim și să ne rănim”, fiindcă învățătura lor e „fără morală”. Limbile străine se studiază numai ca să zică „Hello”, „Ceao”, iar nu ca să-i înțeleagă pe autorii și poeții culturilor naționale. S-a ajuns în așa hal ticălos, încât „să ne fie rușine a numi români”, ceea ce la nici un neam de pe lume nu se mai vede. Toate vin din pierderea „mândriei naționale și râvnei de patriotism”. Mântuirea nu mai poate veni decât numai de la învierea lor.

Așa se întâmplă ca acolo unde domnește demagogia orice carne cu ochi poate deveni un om mare, pentru că nu se cere nimic de la el. Trecând orice măsură, fiecare se crede a avea destulă talie și destulă barbă ca să ia locul celuilalt. Oricât s-ar dușmăni nulițiile și cumularzii între sine sunt însă totdeauna uniți contra învingerii meritului. S-au inventat tehnici și mijloace speciale de poleiere a mediocrității, așa încât, lichelele pot semna cu parafă, sperjuria umblă îmbrăcați în robe, iar fariseii poartă adesea mitre lăsate pe ceafă, să nu-i orbească diademele strălucitoare.

Dinicu Golescu, scriitor din secolul XIX, caută în zadar la noi „preoți vrednici de preoție”, cum sunt prin țările pe care le-a străbătut. Călugăria face parte și ea din acei ce trăiesc „numai din spinarea românului”, și el descrie cu mânie și pe „acei ce se îmbracă în negru și se numesc călugări” și nici măcar „nu se închid în mânăstire”, ci răscolesc lumea, „hrănindu-se din sudoarea fratelui, care are nevastă și copii și plătește multe biruri”.

O altă problemă stringentă a zilelor noastre privește educația religioasă care potrivit oficialităților bisericești este de o mai mare calitate atunci când este făcută de preoți. Potrivit acestora legea învățământului și respectiv principiile religios-morale nu mai constituie o piedică în exercitarea capriciilor educaționale. Așa se explică că de cele mai multe ori inspectorii de specialitate, de regulă preoți, acceptă cu ușurință ca la concursul pentru ocuparea posturilor rămase vacante personalul clerical să obțină fără examen cel puțin jumătate de catedră. Mai mult chiar, după repartizarea formală a tinerilor participanți la concurs, mulți dintre ei se văd neputincioși să cedeze până la jumătate din ore în favoarea „celor cu har”. Prin urmare se vede prea bine că organizarea concursului pentru disciplina religie, comparativ cu celelalte discipline este un pretext de camuflare a jocurilor de culise. În această moarte generală, Biserica persistă în a aștepta învierea morților. Atâta timp cât tradiția liturgică ortodoxă se va salva și va funcționa, chiar și ascunsă în parohii și episcopii anonime, atâta timp cât măreția teologică se articulează având ca ax central modul de viață păstrat în cultul Bisericii, o civilizație la antipodal celei occidentale supraviețuiește în chip tainic și un cuvânt universal, mântuitor pentru om, se zămislește așteptând să nască.” O competență deghizată, relevă un învățământ religios decadent.

MISOGINISM SAU REALITATE?

Prof. Cioabă Ionel

Este de admirat evoluția inopinată a femeii de-a lungul istoriei pe toate planurile de ce să nu recunoaștem? Se pune întrebarea însă dacă a reușit femeia lucrul acesta datorită superiorității sale sau prin mijloace indezirabile moralei civice și mai ales celei religioase? Poate fi numită astfel femeia urmașa Evei după atâta timp de la crearea omului?

Pentru a nu fi acuzat de misoginism anunț cititorii că vorbesc din perspectiva unui bărbat care s-a căsătorit din dragoste și care nu analizează deficiențele femeii decât pe baza unor argumente bibliografice solide. Incontestabil că frumusețea femeii nu se raportează doar la cea fizică ci pentru a fi respectată și lăudată trebuie inserată și cea sufletească. De aceeași părere este și Înțeleptul Solomon căruia D-zeu i-a descoperit că:

„Femeia este o cunună pentru bărbatul ei, iar femeia fără cinste este un cariu în oasele lui”(Pilde 12,4) sau că „Inel de aur în râtu porcului așa este femeia frumoasă și fără minte”(Pilde 11.22).

O analiză laborioasă a ceea ce reprezintă femeia zilelor noastre (bineînțeles că acelea care nu îndeplinesc condițiile impuse de Dumnezeu), a făcut-o într-un mod neașteptat Frederich Netzsche:

„Femeia vrea să devină independentă, și în acest scop începe să-l lămurească în ceea ce privește «femeia în sine»...Și ce nu aduc la lumină aceste încercări stupide ale spiritului științific feminin și ale dezgolirii de sine! Femeia are atâtea motive de pudoare; în femeie se află atâta pedanterie, atâta superficialitate, atâtea cicălitoare pretenții, atâta meschină infatuare, atâta meschină nestăpânire și lipsă de modestie-să se studieze numai modul ei de a se purta cu copiii!- trăsături care, până acum, au fost în general reprimate și îmblânzite, mai cu seamă prin teama față de bărbat. Vai și amar când ceea ce este «etern și plictisitor la femeie»- de asta nu duce lipsă câtuși de puțin!va putea îndrăzni să iasă în față!...Nimic nu-i este femeii încă de la

bun început mai străin, mai odios, mai ostil decât adevărul-marea ei artă este-minciuna, miza ei cea mai înaltă este aparența și frumusețea.”

Dacă, „frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii”, numai acea femeie care posedă această virtute se poate bucura de dragostea divină și a soțului ei căci „Femeile înțelepte zidesc casa iar cele nebune o dărâmă cu mâna lor”(Pilde 14,1).

Și dacă de noi atârână cei de mâine, și de felul cum vom ști să le dăm locul, așa vor veni; nu-ți este „mai bine să locuiești în pustiu decât cu o femeie certăreață și supărăcioasă?”(Pilde 21,19). Creștinismul, prin nașterea Mântuitorului dintr-o fecioară a restabilit egalitatea bărbatului cu femeia dar nu i-a dat posibilitatea de a-și exacerba rolul său în societate dar mai ales în familie. Capul spiritual al femeii rămâne bărbatul datorită sensibilității și înclinării sale către superstiții și a altor considerente care țin de structura sa fizică. Imoralitatea și slava deșartă a femeii te îndeamnă să dai crezare cuvintelor din Pildele lui Solomon care spun astfel „Un jgheab care curge în vreme de ploaie și o femeie arțăgoasă sunt la fel.”(Pilde 27,15) sau „Mai degrabă să locuiești într-un colț pe acoperiș decât cu o femeie certăreață și într-o casă mare.”(Pilde 21,9)

Destul de elocvent explică Sf. Apostol Pavel statutul femeii în creștinism în epistola către Efeseni conchizând: „Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului, pentru că bărbatul este capul femeii , precum și Hristos este capul Bisericii, trupul Său, al cărui mântuitor și este. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor întru totul.”(Efeseni 5, 22-24). Și totuși bărbatul se face vinovat de reabilitarea statutului femeii în societatea civilă. Slăbiciunea spirituală a acestuia i-a creat femeii posibilitatea de a-i inocula bărbatului concepții eronate cu privire la drepturile sale. La acestea s-au mai adăugat și frumusețea sa exagerată de moda apocaliptică a vremii. Nu întâmplător cuvintele Sf. Scripturi au demonstrat și va demonstra că „înșelător este farmecul și deșartă este frumusețea; femeia care se teme de Domnul trebuie lăudată.”(Pilde 31,30). Prin urmare se poate afirma cu exclusivitate că societatea „democrată”, se descompune atunci când este unificată în jurul unui sistem. Realizarea acestui deziderat este cu puțință plutocrației mondiale prin distrugerea culturii, a credinței și a istoriei naționale.

Emanciparea femeii ne aduce aminte de cuvintele Mântuitorului care zicea: „când femeile se vor purta ca bărbații și bărbații ca femeile sfârșitul este aproape.” Prin distrugerea culturii, poporul se transformă în populație, iar populația poate fi manevrată și supusă ușor oligarhiilor diabolice.

ISTORIA ROMÂNIEI ÎN DATE

IANUARIE – IUNIE

1914 -1918

Constantin C. Giurescu

IANUARIE

- 4/17 – 1914, se formează un guvern liberal în frunte cu I.I.C. Brătianu,
- 24 – 1915, apare la Craiova revista literară „Drum drept”(până în iulie 1917), sub conducerea lui Nicolae Iorga,
- 26 – 1918, demisia guvernului I.I.C.Brătianu – Take Ionescu

FEBRUARIE

-11/24 – 1918, plenipotențiarul guvernului german înmânează celor români trei condiții principale ale încheierii păcii: cedarea Dobrogei, importante rectificări de frontieră în zona muntoasă și mari concesiuni economice.

MARTIE I.I.C. Brătianu

- 16/29 – 1914, „Liga culturală” organizează în sala „Dacia” din București un mare miting de protest împotriva asupririi naționale a populației române din Imperiul Austro-ungar,
- 15/28 – 1915, Congresul românilor de peste hotare aflați în țară la București. Se votează o moțiune de solidaritate cu lupta poporului român pentru realizarea unității sale politice,
- 5 – 1917, semnarea de către ostașii români din armata Austro-ungară căzuți prizonieri în Rusia și aflați în lagărul de la Darnița (Kiev) a următorului angajament: „noi, ofițerii, gradații și soldații români, jurăm pe onoare și conștiință că voim să luptăm în armata română pentru dezrobirea ținuturilor noastre românești de sub dominația Austro-ungariei și pentru alipirea lor la România”,
- 5/18 – 1918, se formează un guvern conservator, prezidat de germanofilul Alexandru Marghiloman. Se semnează la Bufta tratatul de pace între România și puterile centrale, pe baza căruia încep la București, tratativele în vederea încheierii păcii.

APRILIE

- 8/21 –1914, Congresul al III-lea al P.S.D.R. la București, care adoptă un nou statut, bazat pe principiul centralismului democratic, un regulament de funcționare a secțiilor partidului și platforma electorală a acestuia în vederea alegerilor pentru Adunarea Constituantă, menită să revizuiască Constituția țării.
- 5/18 – 1917, delegația română(Vasile Lucaciu, Vasile Stoica și Ion Moța) pleacă la Washington pentru a face cunoscut opiniei publice și guvernului american poziția politică și militară a României și totodată revendicările sale cu privire la teritoriile Românești din Austro – Ungaria.
- 13/26 – 1917, Comitetul de organizare de la Kiev lansează un apel pentru participarea tuturor prizonierilor români din Rusia la eliberarea provinciilor aflate sub stăpânirea habsburgică și unirea lor cu România „pentru a forma împreună cu ea un singur stat național românesc.”
- 3/16 – 1918, ia ființă la Iași formațiunea politică „Liga poporului”, în frunte cu generalul Al. Averescu, C-tin Argetoianu ș.a.

MAI

- 27 – 1917, sosesc la Iași primele două batalioane ale Corpului de voluntari transilvăneni, pentru a lupta alături de armata română refăcută. Populația Iașilor le face o primire entuziastă.

IUNIE Al.Averescu

-5/28 – 1914, Alexandru Marghiloman este ales președinte al Partidului Conservator ca urmare a demisiei lui Titu Maiorescu. Tot în această perioadă are loc „Atentatul de la Sarajevo”, pretext pentru dezlănțuirea războiului.
-13/29 – 1916, demonstrația antirăzboinică a muncitorimii gălățene, reprimată în sânge de autorități. Sunt uciși nouă muncitori, printre care militanții socialiști Spiridon Vrînceanu și Pascal Zaharia. Urmează o grevă generală în orașele mari ale țării în semn de protest pentru cele întâmplate.
-29 – 1918, reapare la București săptămânalul „Literatorul”(până în mart.1919), sub conducerea lui Al. Macedonski.

*Notă: în edițiile următoare se va continua Istoria României în date în perioada amintită.

CÂT DE DEPARTE SUNT TOATE!

Nu știi absolut deloc pentru ce trebuie să facem ceva în lumea aceasta, pentru ce trebuie să avem prieteni și aspirații, speranțe și visuri. N-ar fi de-o mie de ori mai preferabilă o retragere într-un colț îndepărtat de lume, unde nimic din ceea ce alcătuiește zgomotul și complicațiile acestei lumi să nu mai aibă nici un ecou?

Am renunța atunci la cultură și la ambiții, am pierde totul și n-am câștiga nimic. Dar ce să câștigi în lumea aceasta? Sunt unii pentru care orice câștig n-are nici o importanță, care sunt iremediabil nefericiți și singuri. Suntem toți atât de închiși unul altuia! Și dacă am fi atât de deschiși încât să primim totul de la celălalt sau să-i citim în suflet până în adâncuri, cu cât i-am lumina destinul? Suntem atât de singuri în viață, încât te întrebi dacă singurătatea agoniei nu este un simbol al existenței umane.

Este un semn de mare deficiență în voința de a trăi și a muri în societate. Mai pot exista mângâieri în momentele din urmă? De o mie de ori este mai preferabil să mori undeva singur și părăsit, când nevăzându-te nimeni poți să te stingi fără teatru și poză. Mi-e scârbă de oamenii care în agonie se stăpânesc și își impun atitudini pentru a face impresie. Lacrimile nu sunt arzătoare decât în singurătate. Toți aceia care se vor înconjurați în agonie de prieteni o fac dintr-o frică și dintr-o imposibilitate de a suporta momentele finale. Ei vor să-și uite, în momentul capital, de moarte. De ce nu au un eroism infinit, de ce nu încuie ușa ca să suporte senzațiile acelea nebune cu o luciditate și o teamă dincolo de orice limită?

Suntem atât de separați de toate! Și tot ceea ce este nu e inaccesibil?

Moartea cea mai adâncă și mai organică este moartea din singurătate, când însăși lumina este un principiu de moarte. În astfel de momente ești separat de viață, de iubire, de zâmbete, de prieteni și chiar de moarte. Și te întrebi, paradoxal, dacă mai există altceva decât neantul lumii și al tău.

(Emil Cioran, Pe culmile disperării, Ed Humanitas, București 1993, pag 11)

Einstein

AMBIGUITĂȚI PROFITABILE

I.Funeriu

Unui român, observator atent al societăților occiden-tale, nui poate scăpa amănuntul că, acolo, în orice activitate umană se manifestă o tendință irepresibilă spre limpezire, spre claritate, spre explicit și spre univoc. Obișnuit cu aproximațiile de acasă, această tendință i se poate părea exagerată, absurdă, detestabilă ori chiar inumană. Uneori așa și este. Atât numai că din această atitudine față de viață, față de semeni și față de instituții se naște bunul mers al lucrurilor, progresul și prosperitatea. Absența ambiguităților e lipsită de farmec în planul expresiv, dar e eficace și profitabilă în planul pragmatic. Aleg un exemplu banal, un amănunt, la urma urmei, din viața cotidiană. O convorbire telefonică începe întotdeauna stereotip. Așadar, fără șarm. Primul lucru pe carel rostește cel apelat, când ridică receptorul, este să-și decline identitatea. În momentul imediat următor, cel ce cheamă procedează identic, după care convorbirea își urmează cursul normal. Urmăriți, dacă nu mă credeți, filmele americane, pentru că în toate se vorbește la telefon. Să ne amintim de lungul și cam inodorul serial de televiziune Dallas. La aparat, celebrul J. R. rostea întotdeauna sec : „J. R. Ewing speaking”. E drept că expresia verbală devine, astfel, aproape brutală, dar ea răspunde unor imperative sociale și economice nete. În America nimeni nu are timp de pierdut (time is money), iar așa se evită orice neînțelegere și orice conversație inutilă ; întrun cuvânt, toate lucrurile sunt, încă de la început, clare pentru toată lumea, iar contactul interuman e rapid și lipsit de echivoc.

Nui prea greu, întorcându-ne în ograda proprie, să constatăm că lucrurile stau, aici, exact pe dos. Nu e pentru nimeni un secret că la noi funcționează o tendință contrară spre neclaritate, spre implicit și aproximație : de la convorbirile telefonice, până la oscilațiile ortografiei, de la ilizibilitatea chitanțelor și a rețetelor medicale, până la discursul politic și textul juridic. Rațiunea ultimă a acestei stări de fapt este de esență cinică : numai la adăpostul ambiguităților sunt posibile abuzurile cotidiene din viața publică. Și când spun asta, mă refer la toate aspectele : juridic, cultural, social și, mai cu seamă, poli-tic. Un limbaj pe dos induce o lume pe dos, tot așa cum o lume anormală induce un limbaj anormal. Nimic nu e mai profitabil pentru propaganda mincinoasă și discursul demagogic decât ambiguitatea limbajului ; tocmai de aceea ea e cultivată asiduu de profitorii de profesie. Ca să nu știm cine a tras în demonstrații din decembrie 1989–ianuarie 1990, au fost inventați teroriștii, un termen vag, care nu spune nimic clar, căci oricine — fie el militar în termen ori ofițer, fie el securist ori medic, român sau maghiar — putea fi numit terorist ; pentru ca deruta să fie maximă, unii vorbesc de revoluție, alții de lovitură de stat, cei mai mulți de... evenimentele din decembrie (persoane posesoare de... umor cam negru, precum academicienii de la Cașavencu, concentrează expresia și scriu lovituție) ; nu înțelegem, chiar citind textul Constituției, dacă statul ocrotește sau garantează proprietatea ; ce să mai zicem atunci de Curtea Consti-tuțională care, beneficiind de texte în doi peri, a putut jongla, în campania electorală, după pofta cea poftit, cu aritmetica mandatelor prezidențiale ? (Tot astfel azi, dacă ar fi cazul, Curtea s-ar putea pronunța după voie în chestiunea imunității parlamentare, căci „lubricitatea” sensurilor face ca decizia finală să atârne mai mult de componența „juriului” decât de litera textului juridic.) Astfel, pe nesimțite, celebrul dicton roman : divide et impera, prin aplicarea căruia populația imperiului era ținută sub control — deși na fost complet uitat — sa

metamorfozat în mai subtilul : minte și profită !
Întro lume a dezordinii generalizate și a haosului profitabil, eliminarea ambiguităților de limbaj ar fi întâiul pas spre moralitate și unul decisiv spre normalitate. (I. Funeriu. Eseuri lingvistice totalitare, Ed Marineasa, Timișoara 1998)

SFANTA CRUCE

Arhim. Ilie Cleopa

Cuvântul Crucii pentru cei ce pier este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu. De câte ori auziți cuvântul "Cruce", sa nu înțelegeți ca sectarii cei nebuni, ca bapțiștii, adventiștii, evangheliștii, pentecostalii, nazarinenii, pocăiții, secerătorii, tudoriștii, martorii lui Iehova și toți ceilalți sectari, care bântuie lumea; gurile sectare cele hulitoare, care au umplut lumea și care vatămă țarina lui Dumnezeu-Cuvântul.

Sa nu gândiți despre Sfânta Cruce ca ei, ci așa să înțelegeți și sa țineți minte că, cuvântul "Cruce" are îndoită putere și taină. Îndoita este Crucea, Îndoite sunt înțelesurile Crucii.

Sa înțelegeți despre Sfânta Cruce nu așa ca cei scurți la minte si neînțelepți, care nu vor să se închine mântuitoarei Cruci a lui Hristos, cum zice Sfântul Apostol Pavel.

Lasă-i să hulească pentru că i-a întunecat satana, le-a pus pecetea pe frunte mai întâi, adică unde stă creierul mare, ca să nu creadă. Le-a pus pecetea pe mana dreapta, ca sa nu o ridice la frunte și să facă semnul cel mântuitor al preacinstitei și de viața făcătoarei Cruci a lui Hristos.

Deci sa știți că îndoit este omul, îndoită este si Sfânta Cruce. Nu vezi la om un ipostas în doua firi ? O parte se vede, adică trupul, una nu se vede, adică sufletul, pentru ca este de natura nevăzută. Așa si Crucea sa o înțelegem.

Una este Crucea materială, văzută, si alta cea tainica, mistică si nevăzută, pe care o purtam in inima noastră. In Sfânta Evanghelie auzim zicând așa : Și stătea lângă crucea Lui mama Lui, Maria lui Cleopa si Maria Magdalena.

Auzi ? Stăteau lângă crucea Lui. Deci, înțelege că a sta lângă crucea Lui, nu înseamnă a sta lângă crucea spirituală, ci lângă una materială. Crucea de lemn a lui Hristos, lângă care stătea Maica Domnului, Maria lui Cleopa si Maria Magdalena.

Când veți auzi : Pogoară-Te de pe Cruce, se înțelege Crucea lui Hristos cea de lemn pe care era răstignit. Si când veți auzi : Și L-au dus si L-au scos afară din cetate, ducându-și Crucea Lui pana la locul Căpățânii, ce se cheamă pe evreiește Golgota, înțelegem crucea materială. Pe aceasta o purta Mântuitorul in spate.

Și când veți auzi că s-au dus evreii la Pilat si l-au rugat : " Ne rugam ție, zdrobește fluierile picioarelor celor răstigniți, ca să-i dam jos de pe cruce, să nu-i apuce ziua sâmbetei ", ca mare era ziua sâmbetei aceleia la iudei. Și aici înțelegem tot crucea cea de lemn, nu cea spirituală.

Iar când veți auzi in Sfânta Evanghelie pe Hristos, zicând : Cel ce nu-și ia Crucea si nu-Mi urmează Mie, nu este vrednic de Mine, să nu înțelegeți crucea cea de lemn, ci crucea spirituală, nevăzută.

Deci, băgați de seama, că Hristos îndoita cruce a purtat. Una in suflet : suferința, răbdarea, usturimea, durerea, rușinea, scuipările, mahnirile și

înrîstarea; și toate câte le ducea în suflet formau crucea cea spirituală a Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Iar a doua cruce, cea de lemn, a purtat-o pe umerii Săi și S-a răstignit de bunăvoie pe ea, pentru mântuirea lumii.

Si Sfântul Apostol Pavel a purtat două cruci : Mie să nu-mi fie a mă lauda, decât în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos. Dar el a dus și cealaltă cruce, cum singur spune : În bătai, în suferințe, în posturi, în friguri, în primejdii de la neamuri, în primejdii pe mare, în primejdii pe uscat, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la frații cei mincinoși.

Deci să știți, când va ataca sectarii pentru Sfânta Cruce, ei o iau numai pe cea de a doua, numai crucea suferințelor, nu și pe cea materială. Noi o luăm și pe cea dintâi, ca așa a dus-o Hristos. El a dus o cruce de lemn în spate și o cruce a suferințelor în sufletul Său, până la moarte și moarte pe cruce.

Crucea, este biruința, Crucea este steagul lui Hristos, Crucea este arma cu care Hristos a biruit puterile iadului și ale morții. Deci vai și amar și blestemat și de trei ori blestemat este acela care nu se închină cinstit și de viața făcătoarei Cruci a lui Hristos !

Îndoit este omul, și îndoită cruce trebuie să poarte, cum arată Sfântul Efreem Sirul și Sfântul Chiril al Ierusalimului, care zice : " O, creștine, nici un lucru să nu faci, până nu faci semnul Sfintei Cruci, când pleci în călătorie, când începi lucrul, când te duci să înveți carte, când ești singur și când ești cu mai mulți; pecetluiește-ți cu Sfânta Cruce fruntea ta, trupul tău, pieptul tău, inima ta, buzele tale, ochii tai, urechile tale și toate ale tale să fie pecetluite cu semnul biruinței lui Hristos asupra iadului. Și nu te vei mai teme atunci de farmece sau descântece sau de vrăji. Ca acelea se topesc de puterea Crucii, ca ceara de la fața focului și ca praful în fața vântului. Așadar, ne-am adus aminte mai întâi de simbolurile crucii, apoi de îndoita cruce - cea materială și cea spirituală.

(Ne vorbește Părintele Cleopa, vol 2, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, 1999, pag 8)

CĂLĂTORIE ÎN LUMEA „SINELUI”

Prof. Geta Clipicioiu

Motto: "Fiecare om este un călător în această viață, dar să nu uităm că fiecare este un oaspete al Domnului!"

Stăm pe vârful unui munte. Atât numai, că stăm spate în spate.

Fiecare contemplă priveliștea ce se desfășoară dinainte.

Nici unul nu știe de existența celuilalt, deși suntem sprijiniți de aceeași creastă. Iar eu nu vă cer altceva decât să vă întoarceți privirea spre imaginea pe care v-o arat eu! Avem un trecut de care nu putem face abstracție și de multe ori nici nu o dorim. Memoria ne joacă uneori feste, dar Proust ne învață că ea poate fi declanșată „involuntar de un obiect, de o senzație, de o imagine, de un rebel”.

Azi privesc, cred, spre altceva printr-o imagine a idealului mult maturizat, dar sunt convinsă că acest ideal nu are prospețimea și vioiciunea adolescenței.

Bucuria ochiului tânăr consumă mai multă viață decât împlinirea matură.

Toposuri devenite semnificații : coridorul este cel mai căutat, umblat, bătut în

liceul adolescenței. Aici se împletesc drame, aici au loc tragedii, seriosul intră în joc, bufonul colegului nu lipsește, privirea tăioasă a profesorului face curățenie, spălarea conștiințioasă a femeii de serviciu te trimite disperat în clasa... „loc deschis”, „polisemantic”, „semn originar”, iar eu îi spun azi impuls de „eterna reîntoarcere” de ecou al pașilor, doriți, deși nu aceeași pași mai răspund la capătul celalalt...

Sala de clasă nu s-a schimbat prea mult dar muțenia ei mă împinge s-o însuflețesc. Paradoxal, dar acolo unde se rupe fluviul, cascada este chiar dragoste mea. Sunt datoare acestei săli, dar „mutatis mutandis”, cum voi privi pe cealaltă parte, aceea a catedrei?! Ce faci cu șansa de a nu trăi zadarnic?

Simplitatea se cucerește la fel ca un munte. Simplitatea „celorlalți” este muntele meu, l-am dorit cu fervoare reprezintă pentru mine „surâsul” fiecărei dimineți.

Loc căutat, pierdut uneori, înjurat, frecvent: BIBLIOTECA : O mana întinsa. Dorul cărții trebuie primit, este începutul umilinței nobile și al înțelepciunii sfioase. Absența universului ne-o imaginăm uneori apocaliptic, absența cărții este prăbușire eului, nu mi-o pot imagina!

Te vezi tarat într-un torent ce curge cu viteză, mai e puțin să dai de o cascadă foarte înaltă! Spiritul creator al cărții te-a salvat.

Ți-amintești? Mă întrebam cine mai privea ceasul din miile de muritori?

Ca răzvrățiți evadam dintre pereții pe care îi vedeam orizontal lăsându-ne să vedem nemărginirea pe care noi am ales-o...

Spații: brazii din curtea liceului; nemărginire: libertatea ironiei, libertatea sărutului, îmbrățișări, înfundării...

Puțina frumusețe pentru oricine...

Ce semne sunt acestea? Obiecte cu amintiri, dar deschiderea semnificativă se realizează abia în momentul în care toate acestea le punem în relații cu oamenii, sau, cum bine spune Constantin Noica, „cu omenia.”

LECTURA SIMBOLICĂ A TEXTULUI LITERAR

Prof. Geta Clipicioiu

În studierea limbii și literaturii române interpretarea textului literar rămâne una dintre problemele fundamentale.

Caracterul complex al oricărui text de valoare face posibilă o lectură multiplă, în chei diferite. De multe ori în spatele semnificațiilor prime, aparente, analiza descoperă prin apelul la simbol-sensuri, prin însăși etimologia sa (gr. symbolon) e un „semn de recunoaștere”, el dă posibilitatea autorului să reprezinte prin intermediul sau un univers transcendent, misterios, ori chiar secret, imposibil de înfățișat într-un alt fel. Manifestări ale simbolului întâlnim de foarte multă vreme. Mentalitatea arhaică le utilizează ca un mod de interpretare, în termeni spirituali, a lumii fizice.

Miturile, legendele, folclorul în general constituie o modalitate de exprimare a unei gândiri simbolice. Misterele inițiatice din antichitate, misterele creștine din evul mediu, simbolurile consacrate ori convenționale ale timpurilor moderne demonstrează ca simbolul e o prezență permanentă în viața spirituală a omului și, implicit, în creația sa.

Operele literare incluse în programa de limba și literatura română oferă

adesea perspectiva unei interpretări simbolice care, dublând-o pe cea curentă(s-o numim „la gradul 0 al simbolului”), deschide orizonturi dintre cele mai spectaculoase. Dintre multele exemple posibile selectăm câteva creații pe care le consideram relevante.

Poemul Noaptea de decembrie al lui Al. Macedonski este unul dintre cele mai des analizate texte in publicațiile de specialitate. În interpretarea drumului emirului prin desert s-au observat multiple accepții : de la simbolul omului comun și al genului până la echivalentul căutării idealului.

Drumul prin pustie ar putea capta și o altă semnificație. După cum arată M. Eliade, există o simbolistică a pelerinajului; în gândirea mitică a popoarelor arhaice cetățile sau templele sfinte erau considerate ca având un prototip divin, potrivit concepției că un lucru devine „real” numai prin imitarea unui arhetip („imago mundi”) investit cu prestigiul unui „centru al lumii” („axis mundi”).

Templul sau cetatea fiind un „axis mundi”, drumul pelerinului reprezintă călătoria spre centrul lumii. In filozofia indiană, dar și socratică, orice om are adevărul în el. Trebuie doar să și-l amintească și să-l scoată la lumină.

Așadar, drumul spre „înțelepciune” și „libertate” e un traiect spre centrul ființei tale.

IZVOARELE ISTORICE DESPRE VIAȚA SFÂNTULUI NICODIM

Prof. Drd. Cosmin Vilău

După mai bine de șase veacuri de la moartea lui Nicodim când întemeietorul Vodiței și Tismanei , s-au mai păstrat materiale documentare cu informații, unele contemporane, în legătură cu viața sa:

- Documentele slavo-române emise de domnitorii Țării Românești, inscripțiile și picturile de la mănăstirea Tismana;
- Biografiile unor personaje eclesiastice sârbe: Viața lui Isaia de la Hilandar, Viața celui al doilea patriarh sârbesc Sava și Viața patriarhului sârbesc Efrem;
- Relatarea lui Paul de Alep, fiul patriarhului Matei Psaltul al Alexandriei care a făcut o călătorie în Țările Române în 1657, culegând date despre viața bisericească a românilor, între care și despre mănăstirea Tismana și sfântul Nicodim;
- Slujbă//osebită// A sfntului prea-cuviosului Pă//rintelui nostru Nicodimū sfinți//tului celū dinū Lavra sftei Mână//stiri a Tismēnei//: Acumū întâiū tiparită în zilele Lu//minatului și prea înălțatului Domnū// Io Alexandru Scarlat Ghica vvd// Cu blgoslovenia și
- osândia și cu// toată cheltuiala sfnții sale Iubitoriu//lui de Dmnezeu Chirū Partenie, episcopulū Râmi: În sfnța Episcopie a Râmnicului//: La anulū de la H 1767// S-au tipărit de popa Constandinū Tipog.(Râmnic, 1767)
- Slujba osebită, alcătuită de Ștefan Ieromonahul de la mănăstirea Tismana(1839), o variantă a celei din 1767, în manuscris, mult amplificată însă după tradiția culeasă (B.A.R. ms. rom nr. 2.643), cuprinzând atât viața cât și slujba sfântului;
- Viața preacuviosului părintelui nostru Nicodim sfințitul, arhimandritul Laurei din sfânta mănăstire Tismana, publicată de Iosif Bobulescu, București, 1883, cuprinzând doar viața sfântului alcătuită de Ștefan Ieromonahul;
- Sursele istorice menționate mai sus (cu excepția documentelor și a

bibliografiilor personajelor eclesiastice sârbe, au însă un punct de pornire: tradiția monastică de la Tismana și din alte părți, după care ar fi existat și o Istorie slavonă a lui Nicodim scrisă de ucenicii săi, dar care s-a pierdut. Tradiția însă nu poate să fie o dovadă a istoriei, ci cel mult o probabilitate, pentru că în numeroase cazuri și în special la bibliografiile sfinților întâlnim personaje false, opera unor născociri hagiografice, așa cum este sfântul Barbar Mirotoceț (Izvorătorul de mir), ascet inventat de bulgari în sec XIV ca să nu mai ia mir de la bizantini și prăznuit oficial de Biserica bulgară. Ștefan Ieromonahul este cel dintâi cercetător care a reconstituit viața sfântului Nicodim, pe baza hrisoavelor mănăstirii, inscripțiilor de la mănăstirile Tismana și Bistrița, raclei sfântului de la Tismana și a tradițiilor orale luate din mediul laic și bisericesc. Materialele istorice însă sunt utilizate fără discernământ și interpretate fantezist, sunt folosite multe elemente de tradiție, îndeosebi folclor, care așa cum am menționat mai sus, nu pot avea valoare istorică.

DIALOG CU CITITORII Anunțăm cititorii că această pagină va fi dedicată pe viitor sugestiilor dumneavoastră urmând ca cele mai importante să fie publicate în edițiile următoare. Dedic această primă apariție celor ce mi-au fost elevi la Școala Generală Nr.2 din Municipiul Motru, profesorilor și colegilor din această școală cu ajutorul cărora m-am format profesional. Cu această ocazie le urez multă sănătate, fericire, înțelegere și spor în activitățile specifice.

RECOMANDĂRI CĂRȚI 1. MIHAI BĂRBULESCU, ISTORIA ROMÂNIEI, Ed, Corint, București 2006, 2. ARSENIE BOCA, TINERII, FAMILIA și copiii născuți în lanțuri, „Credința Strămoșască”, Iași 2005, 3. SF. TEOFAN ZĂVORĂȚUL, SFATURI ÎNȚELEPTE, Ed. Cartea Ortodoxă, Ed Egumenița, Galați 2005

4. PAUL JOHNSON, O ISTORIE A LUMII MODERNE, 1920 – 2000, Ed, Humanitas, București 2003

MAGAZIN CRITIC

Apare semestrial, se găsește de vânzare la sediul redacției și chioșcurile de difuzare a presei din municipiul Motru.

Parohia I „Sf Nestor” Cod 215200.MOTRU, JUD.GORJ,
Telefon, 0728353441,
0720726006

ISSN 1842 – 8541 Lei 1, 5 Ron